

Manual pels mòduls d'obtenció de mostres

www.apalaboratoris.com

ÍNDIX

Telèfons de contacte.....	3
L'obtenció de mostres: generalitats.....	4
Contingut del document de petició analítica.....	6
DESCRIPCIÓ DEL MATERIAL	
Agulles.....	7
Tub EDTA o tub d'hemograma.....	7
Tub citrat coagulació o tub de coagulació.....	8
Tub de sèrum.....	8
Tub heparina liti.....	9
Tub sèrum de tipus stop – glucosa.....	9
Etiquetes d'identificació.....	10
Recipients per orina.....	10
Porta portes.....	11
Biotainers.....	11
Bosses per a peticions.....	11
Neveres i blocs de gel sintètic.....	11
Talonari de resguards.....	12
Bosses per "urgències/incidències/corbes".....	12
Col·locació de les etiquetes en els tubs.....	13
PRE-ANALÍTICA	
Preparació de les mostres pel seu transport.....	14
Sinònims, abreviatures, equivalències.....	15
Circuit d'incidències.....	16
PROVES AMB PARTICULARITATS	
Proves de coagulació, corbes de glucèmia.....	18
Dieta preparatòria (corbes de glucosa).....	22
POLÍTICA DE PRIVACITAT.....	23
NOTES DE PREVENCIÓ.....	24
CIRCUIT DE RECLAMACIONS.....	29
FULLS D'INFORMACIÓ PER ALS PACIENTS.....	30

Consultes de presa de mostres i lliurament de resultats

Telèfon central: 932 412 282

E-mail: atencio.client@apalaboratoris.com

Material d'extraccions i transport de mostres

E-mail: magatzem@apalaboratoris.com

Barcelona

Aribau 212, Ent. 3^a
08006 Barcelona
Tel.: 934 143 481
Fax: 932 021 341
aribau@apalaboratoris.com

Lleida

Prat de la Riba, 50
25008 Lleida
Tel.: 973 261 924
Fax: 973 241 880
lleida@apalaboratoris.com

Tarragona

Pau Casals 11, baixos
43003 Tarragona
Tel.: 977 23 73 11
Fax: 977 23 99 12
tarragona@apalaboratoris.com

Girona

Gran Via de Jaume I, N° 7
17001 Girona
Tel.: 972 415 018
Fax: 972 486 836
girona@apalaboratoris.com

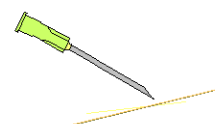
L'obtenció de mostres: generalitats

- 1- Assegurar-nos que el pacient ha seguit les instruccions necessàries per a realitzar-se les proves sol·licitades (dejuni, dietes, etc.).
- 2- Comprovar que no falten dades a la petició.
- 3- Identificar amb etiquetes, tant la petició com totes les mostres que porta el pacient i els tubs necessaris per realitzar les proves.
- 4- Registrar les dades del pacient: és convenient que el mòdul conservi un registre amb les dades dels pacients (nom, número d'identificació, data de l'extracció, etc.).
- 5- Extracció de sang, si així s'indica.

Després de comprovar que tot el material necessari està en les condicions òptimes d'ús, procedirem a l'extracció de sang.

L'extracció de sang

1. Fer seure el pacient amb el braç ben estirat i en posició descendent.
Vigilar que al pujar, la màniga no apreti la roba a la part de dalt del braç: si apreta, fer que es tregui la roba, ja que si no ho fa li pot sortir un morat.
Fer tancar la mà al pacient.
2. Posar la goma i buscar quina és la vena més adient.
3. Punxar amb la part que més surt de l'agulla al costat de baix.
4. Quan estem a la meitat, fer obrir la mà al pacient.
5. Abans de treure l'agulla, treure la goma.
6. Posar una celulosa un cop hem tret l'agulla i fer que el pacient apreti a sobre amb el braç estirat.
7. Al cap de 2 minuts (mínim), treure la celulosa. Comprovar que no surt sang i posar la tirita.
8. Un cop el pacient s'ha abaixat la màniga i posat la jaqueta, dir-li repetidament que porti el braç doblegat com a mínim 2 ó 3 minuts més.

Qualsevol incidència en l'extracció, convé anotar-la sobre la mateixa petició.

Notes de prevenció:

- 1. Guants:** Cal utilitzar sempre guants. No és necessari canviar-los cada cop, ja que no han de tocar mai sang del pacient si no és per error. En cas de que es toqui alguna cosa amb sang o bé orina, canviar sempre els guants.
- 2. Armari:** Degut a la presència de productes químics i de materials punyents, el material d'extraccions s'ha de guardar en un lloc segur. Preferentment en un armari tancat.
- 3. Eliminació del material utilitzat:** Tot el material d'extraccions s'ha de tractar com un residu biològic i s'ha d'eliminar segons la normativa de cada comunitat autònoma.

PETICIÓ ANALÍTICA

Contingut del document de petició analítica

Les peticions han de recollir informació sobre:

1- El facultatiu que les prescriu:

Nom del facultatiu
Número de col·legiat

2- Magnituds biològiques sol·licitades:

Proves sol·licitades pel metge.
Altres dades d'interès diagnòstic.

3- Identificació del pacient:

Nom i cognoms
Número d'identificació (etiqueta codi barres)
Data de naixement
Sexe
Telèfon i / o altres dades de localització
DNI

3- Dades administratives:

Entitat asseguradora a la que pertany
Número d'assegurat
Documents necessaris (taló, signatura, etc.)

DESCRIPCIÓ DEL MATERIAL D'OBTENCIÓ DE MOSTRES I LA SEVA UTILITZACIÓ

L'ordre més adequat per a omplir els tubs és:
Citrat-coagulació, serum, edta i heparina

Cons i Agulles

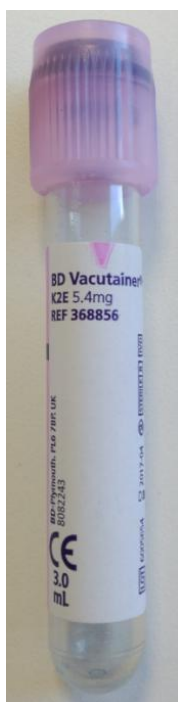

El laboratori proporciona agulles i cons d'un sol ús.

Recomanem treure el protector de l'agulla i observar que estigui en perfectes condicions, just abans de l'extracció, i a la vista del pacient.

Utilitzar la xeringa més petita possible segons la quantitat de sang que necessitem.

Tub EDTA

Tub amb tap de color lila, amb sistema de buit.

Conté edta (etilen diamin tetra acètic) di potàsic atomitzat; que impregna les parets del tub.

Està graduat fins a 3 ml.

La mostra conservada en aquest tub, serveix per a fer hemograma, plaquetes, v.s.g., hemoglobina glicosilada, etc. (com a proves més freqüents), i altres proves especificades en el nostre catàleg de proves.

Si és possible, poseu- hi entre 2,5 ml. i 3 ml. (tal com marca el tub)

Després d'introduir la sang dins el tub, invertir suaument 4 ó 5 vegades per a homogeneitzar amb l'anticoagulant.

L'etiqueta adhesiva d'identificació del pacient s'ha de posar verticalment.

Tub citrat coagulació

Tub amb tap de color blau, amb sistema de buit.

Està graduat a 2,7 ml.

Conté anticoagulant en forma líquida (citrat sòdic).

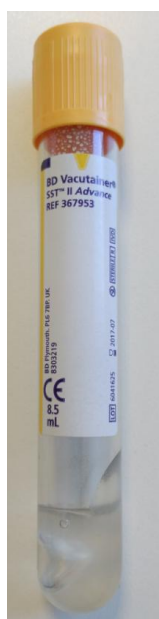
És imprescindible enrasar amb la mostra fins a 2,7 ml (s'observa marca al tub); si no es posa exactament aquesta quantitat, no es podran fer les determinacions.

La mostra conservada en aquest tipus de tub, serveix per a fer les diferents proves de coagulació (temps de protombina, fibrinògen, etc.).

Després d'introduir la sang dins el tub, invertir 3 ó 4 vegades per a homogeneitzar bé la mostra amb l'anticoagulant.

Cal posar l'etiqueta identificativa verticalment damunt l'etiqueta preexistent, deixant que es vegi la línia que marca els 2.7 ml.

Tub de sèrum

Tub amb tap de color groc, amb sistema buit.

No conté anticoagulant. Conté un activador del coall i un gel separador.

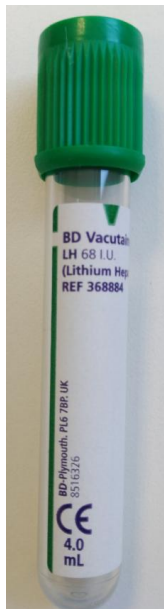
La mostra conservada en aquest tub serveix per fer la majoria de determinacions de bioquímica i determinacions especials (consulteu el nostre catàleg de proves).

Dins el tub de sèrum s'ha de posar la quantitat de sang necessària per a poder realitzar totes les determinacions que s'hagin de fer amb aquesta mostra, habitualment hi posarem entre 5 i 8 ml de sang.

Després d'haver posat la sang dins el tub, deixar-lo reposar, sense remenar.

Posarem l'etiqueta d'identificació que diu "serum", verticalment i a la part de dalt del tub.

Tub heparina liti

Tub amb tap de color verd.

Conté anticoagulant (heparina liti) aplicat sobre un granulat que serveix per a separar el plasma de les cèlules després de la centrifugació.

La mostra conservada en aquest tub serveix per a determinar el cariotip i altres proves especificades en el nostre catàleg de proves.

La quantitat de mostra que es necessita està especificada en el nostre catàleg de proves.

Després d'introduir la sang dins el tub, cal tapar-lo i invertir-lo 4 ó 5 vegades.

Tub sèrum de tipus stop – glucosa

Tub amb tap de color gris.

Contiene gránulos. Estos tubos deben protegerse de la luz.

Amb la mostra conservada en aquest tub es pot determinar la glucosa, inclús fins a 24 hores després de l'extracció.

S'utilitza només en el cas de corbes de glucèmia, per a les que s'ha de fer una darrera extracció després que hagi passat el servei de missatgeria del laboratori.

Després d'omplir el tub i invertir-lo 4 ó 5 vegades suaument, cal posar-lo en un refrigerador.

L'etiqueta d'identificació es posa verticalment.

Sobre el mateix tub, amb rotulador permanent, cal apuntar el temps transcorregut des de la ingesta de glucosa (60', 120', etc.)

Etiquetes d'identificació de pacients, peticions i mostres

El laboratori edita uns fulls d'etiquetes adhesives, que són per identificar tant la petició com totes les mostres d'un pacient.

Aquestes etiquetes tenen un número de vuit xifres, expressat en forma de números i també en codi de barres.

A cada tipus de mostra se li ha de posar la seva respectiva etiqueta, cada etiqueta descriu per a quina mostra és.

Per la correcta lectura dels codis de barres en el nostre sistema de distribució de mostres i en els analitzadors, és important que els tubs s'identifiquin correctament; ja que el tipus d'espècimen és una informació bàsica i necessària per el correcte anàlisi de la mostra.

Els prefixes més comuns són:

00- Sèrum refrigerat

02- Orina refrigerada

04- Sang edta

47- Coagulació

27- Microbiologia

Recomanem que l'extractor, porti un registre diari en el que consti el nom dels pacients que s'han atès en el dia, el seu número d'identificació, i el telèfon.

Recipients per orina

Es proporcionen conjunts de got i tub. També Recipients estèrils amb tap de color vermell, amb sistema de rosca; que van dins una bossa de plàstic.

Serveixen per a recollir individualment diferents tipus de mostres clíniques, com orina recent, femtes, esputs, esperma, biòpsies, retalls d'ungla, i altres fluids biològics.

Si és possible, etiquetarem tan el pot, com el tap. Si només disposem d'una etiqueta, la posarem preferiblement en el pot.

Etiquetar sempre directament el pot, mai l'envoltori (paper d'alumini, paper de wc, etc.).

Si no es tracta de mostres d'orina, recomanem especificar sobre el mateix recipient i amb un rotulador permanent, de quin tipus de mostra es tracta, concretant bé l'origen de la mostra (ex. ungla mà dreta), o bé en mostres seriades, indicar el número dins la serie (ex. femtes 2ª mostra, ò esput 1ª mostra).

Cal que posem les etiquetes damunt el recipient net i sec, per a evitar el perill que perdi adherència.

Porta portes

Envàs plàstic que serveix per col·locar en el seu interior els portes de vidre, on es realitzen extensions de sang o citologies. Així els portes estan protegits fins la seva arribada al laboratori.

Biotainers / contenidors

El Biotainer és un embalatge que respon als requeriments **IATA, IMDG, RID, ADR y Homologat ONU.**

Els biotainers serveixen per emmagatzemar adequadament les mostres en el seu interior, i ser transportades fins el laboratori.

Dins aquests contenidors podem col·locar tant les mostres de sang com les orines, però no les peticions.

Bosses per a peticions

El laboratori disposa d'unes bosses amb cremallera, adequades per al transport de peticions i tot tipus de documents, per tal de transportar-les de forma aïllada de les mostres.

Neveres i blocs de gel sintètic

Per tal de mantenir la cadena de fred en les mostres, entre el moment de l'extracció i la seva arribada al laboratori, els nostres missatgers disposen de neveres i blocs de gel sintètic, on posaran els contenidors durant el trajecte.

Talonari de resguards per a la recollida de resultats

La utilització d'aquests resguards facilita el procés d'entrega, alhora que assegura l'acompliment de la Llei de Protecció de dades de Caràcter Personal.

Aquests talonaris, es podran demanar a les mateixes comandes amb què es demana la resta de material.

Bosses per a "URGÈNCIES", "INCIDÈNCIES" i "CORVES"

Per a agilitzar el circuit de anàlisis de les peticions que porten alguna determinació amb caràcter URGENT, o que corresponen a INCIDÈNCIES, o siguin CORVES, proposem que es posin aquestes peticions i les mostres corresponents, dins una bossa amb la indicació adequada.

Aquestes bosses tenen doble compartiment, un per la petició i l'altre per les mostres.

Aquestes bosses, es poden posar també dins els biotarro.

Col·locació de les etiquetes en els tubs

Les etiquetes han d'estar enganxades a uns 2 cm des de la base del tub. Sempre per sota del tap i "al llarg" del tub.

És important que les etiquetes quedin el més rectes possible per facilitar la lectura del codi de barres, procurant que estiguin completament adherides al tub, sense doblecs, ni rugositats.

CORRECTE

INCORRECTE

PRE-ANALÍTICA

Preparació de les mostres per al seu transport

El laboratori proporciona tubs d'obtenció de mostres (tubs primaris), biotainers, contenidors, bosses de cremallera per a peticions, i neveres de transport.

1. Comprovar que totes les peticions i les mostres estan ben identificades, i que tots els tubs estan ben tancats.
2. Posar les mostres en els biotainers, i les peticions en les bosses de cremallera.

Guardarem aquests contenidors o bosses especials per a mostres, a la nevera fins que arribi el missatger.

Nota: El personal de missatgeria no ha de manipular mai les mostres. Se li entregarà sempre tot recollit dins les bosses o els biotainers.

Determinacions: Sinònims, abreviatures, equivalències

Aquí exposem uns quants exemples de diferents formes d'anomenar una mateixa determinació. Evidentment, no hi són totes, però hem intentat que hi siguin les més freqüents.

Temps de Protrombina = Quick = INR = Protrombina

Cefalina = TTP = Temps parcial de Tromboplastina

Urea= Azotèmia = BUN

Urat = àcid úric

VSG (Velocitat de Simentació Globular) = Eritrosedimentació

Tiroxina = T4

Tiroxina lliure = T4 lliure = free T4

Tirotropina = TSH

Serologia Luètica = Lues = Sífilis = RPR = VDRL

Fe = Siderèmia

Ca = Calci

Na = Sodi

K = Potasi

Cl = Clor

Papanicolau = Citologia vaginal = LAC

ACL = Anticoagulant lúpic

CAP system = Rast = Ige específica

Hb1Ac = Hemoglobina glicosilada = Glicohemoglobina

Waalser Rose = Factor Reumatoide

BK = Bacil de Koch = Mycobacterium tuberculosis

ASLO = Antiestreptolisines = ASTOS

Cobalamines = B12

Folats = àcid Fòlic

Sang oculta en femta = Bencidina

CIRCUIT D'INCIDÈNCIES

Es poden generar incidències administratives o bé de laboratori.

- Administratives: falta documentació de les peticions (volant, signatura, petició...)
- Laboratori: relatives a les mostres arribades o les proves sol·licitades.

Una vegada arriben les mostres al laboratori, es fa un “control de tubs”:

Les peticions es deriven totes al departament de preanalítica on es registren al sistema informàtic del laboratori.

Les mostres són centrifugades per personal tècnic i introduïdes al MUT; el MUT llegeix el codi de barres i fotografia cada un dels tubs. Com que s'han introduït les peticions, es classifiquen els tubs en funció de les proves sol·licitades per derivar-les al departament del laboratori corresponent.

El programa coneix per a cada determinació quin és el tipus de mostra necessari, de manera que si hi ha alguna prova per a la que no s'ha registrat la mostra indicada, es genera una incidència.

Al final del dia, es treu un llistat d'incidències que es comprova, i si és correcte, es fa arribar una nota d'incidència al centre en el que s'ha atès el pacient via e-mail.

Fins ara, hem parlat de les “incidències immediates” és a dir, les que es poden detectar a priori (abans de processar la mostra), però hi ha un grup d'incidències que es detecten un cop s'ha provat de fer la determinació (exemple: mostra insuficient, sèrum hemolitzat, etc.).

En el cas de mostres processades al dia, el laboratori detecta aquestes possibles incidències el mateix dia de l'extracció, i per tant, en pot informar de seguida.

En el cas de mostres amb determinacions que no es fan diàriament, les incidències no es coneixeràn fins el dia en que es realitza la determinació.

Si a més es tracta de determinacions especials que es realitzen en el laboratori de referència, no tindrem constància de la incidència fins que aquest ens la faci arribar.

En tots els casos es comuniquen les incidències via e-mail.

Orines

Moltes vegades el pacient no ha recollit la orina el mateix dia que ve a fer-se l'extracció. Si li demanen alguna prova en orina i al laboratori no s'ha rebut, esperarem un dia i es crearà una incidència, malgrat el pacient la porti posteriorment.

És important anotar a la petició si el pacient portarà un altre dia la orina, o bé si ha decidit no fer-se la prova de manera que el laboratori no donarà el resultat per finalitzat fins que totes les determinacions estiguin acabades o bé eliminarà de la petició les proves associades a la orina.

Per evitar errors i retards en els resultats, el millor és procurar que totes les mostres d'un mateix pacient arribin al laboratori el mateix dia.

Des del laboratori s'informarà de totes les incidències per escrit via email.

En el cas que la incidència se solventi amb una nova presa de mostra, cal que identifiqueu la segona mostra amb el mateix número amb que es va etiquetar la seva petició. Com que no tindreu etiquetes, rotuleu els tubs amb rotulador permanent.

La fitxa del pacient, no es tanca, i per tant els resultats no s'entreguen fins que s'han rebut totes les mostres i s'han pogut realitzar totes les determinacions, tret que el propi pacient, ò bé el seu metge, decideixi prescindir d'aquella prova. En aquest cas, cal avisar al laboratori per tal de que alliberi el resultat.

PROVES AMB PARTICULARITATS:

Proves de coagulació
Corbes de glucèmia

Proves de coagulació

Les proves de coagulació existents actualment són nombroses i no hi ha un perfil únic estandaritzat que es pugui considerar com “proves bàsiques de coagulació”.

Davant d'una petició de “proves bàsiques de coagulació”, el laboratori realitzarà les següents determinacions:

- Recompte automàtic de plaquetes
- Determinació del temps de Protrombina
- Determinació del Temps de Tromboplastina Parcial Activada
- Dosificació del Fibrinogen

Per tant, seran necessaris: tub d'EDTA i TUB de citrat COA

El tub d'EDTA serà per fer les plaquetes

Corbes de glucèmia

- **TTOG: Test de Tolerància Oral a la Glucosa (75 gr – 2 hores)**

PREPARACIÓ:

Els tres dies previstos per al test, el pacient ha de seguir una dieta amb 150 gr d'hidrats de carboni com a mínim.

Ha d'estar en dejú de 10 a 16 hores. Es pot beure aigua. No es pot fumar.

REALITZACIÓ DE LA PROVA:

Primer s'ha de mirar la glucosa basal del pacient amb tires reactives. Si el resultat és igual o major a 140 mg/dl NO ES FARÀ LA PROVA. Farem només l'extracció per determinar la glucosa basal 0'.

Extracció basal als 0'*

Administrar per via oral els 75 gr de glucosa (preparat comercial). La glucosa s'ha d'ingerir en menys de 5 minuts. Si s'administra una quantitat diferent de glucosa, s'ha d'anotar a la petició. El pacient ha d'estar en repòs mentre duri la prova.

No es pot fumar.

Extracció als 120' *

* És imprescindible anotar sempre en cada tub els temps corresponents (en minuts).

En nens o persones amb menys de 40 Kg de pes, consulteu amb el laboratori.

Si es preveu que per problemes d'horari no es podrà enviar al laboratori alguns dels punts de la corba el mateix dia, s'utilitzaran els tubs de STOP – GLUCOSA.

Aquests tubs s'han de remetre al dia següent al laboratori sens falta (mentre estiguin al centre s'han de conservar a la nevera).

Si demanen corba d'Insulina i/o Pèptid C, a més de la corba de glucosa es faran extraccions als 0', 30', 60', 90', i 120' minuts.

(La insulina i pèptid C no es poden fer en tub de stop-glucosa).

▪ TTOG en embarassades

(100 gr – 3 hores)

Es fa quan el resultat de la prova de O'sullivan és patològic

(Si el metge ho sol·licita)

PREPARACIÓ:

Els tres dies previstos per al test, la pacient ha de seguir una dieta amb un mínim de 150 gr d'hidrats de carboni.

- Recomanem dieta adjunta.
- El dia de la prova cal que estigui en dejú de 10 a 16 hores.
- Es pot beure aigua. No es pot fumar.

REALITZACIÓ:

Comprovar amb la tira de glucosa que la pacient està a menys de 140 mg/dl de glucosa basal. Si està igual o més alta ANULAR LA PROVA, només fer extracció per la glucosa basal.

Extracció basal 0' *

Administrar via oral els 100 gr de glucosa (preparat comercial).

Aquest preparat, s'ha de beure en menys de 5', i cal que la pacient estigui en repòs.

Extraccions als 60', 120', i 180' minuts.*

Si la pacient vomita, cal suspendre el test i anotar-ho a la petició.

Si es preveu que per problemes d'horari no es podrà enviar al laboratori alguns dels punts de la corba el mateix dia, s'utilitzaran els tubs de STOP – GLUCOSA.

Aquests tubs s'han de remetre al dia següent al laboratori sens falta.

- És imprescindible anotar sempre a cada tub el temps corresponent (en minuts).

▪ GGP: GLUCOSA POST PRANDIAL (Esmorzar – 2 hores)

PREPARACIÓ:

El pacient ha d'estar en dejú el dia de la prova.

REALITZACIÓ:

Extracció basal 0' *

Esmorzar: 40 gr de pa + 50 gr de pernil i formatge + una taronja o préssec + 200 cc de llet amb cafè o sense; però SENSE SUCRE.
Ha de romandre en repòs.

Extracció a les dues hores després d'haver acabat l'esmorzar.*

Algunes vegades, el metge sol·licita determinacions d'Insulina i / ò Pèptid C, al mateix temps que les de Glucosa.

* És imprescindible anotar sempre en cada tub, el temps corresponent (en minuts).

Si es preveu que per problemes d'horari no es podran enviar al laboratori alguns dels punts de la corba el mateix dia, s'utilitzaran els tubs de STOP – GLUCOSA.

Aquests tubs s'han de remetre al dia següent al laboratori sens falta.

▪ O'SULLIVAN en embarassades (50 gr – 1 hora)

PREPARACIÓ:

No cal estar en dejú

REALITZACIÓ:

Donem 50 gr de glucosa via oral (preparat comercial). Aquest preparat s'ha de beure en menys de 5 minuts. Es recomana repòs.

Extracció de sang als 60' minuts de la ingesta de glucosa.

Si la pacient vomita, cal suspendre la prova i anotar-ho a la petició.

Dieta preparatòria (corbes de glucosa)

- ESMORZAR:** 60 g de pa
50 g de formatge o pernil
Una peça de fruita
Llet amb sucre
- DINAR:** 50 g d'arròs o lleties o mongetes seques o cigrons
150 g de carn amb 100 g de patates fregides
Una amanida de tomàquet i enciam
50 g de pa
Una peça de fruita
- SOPAR:** 200 g de patata bullida amb 200 g de bledes, pèsols o mongeta tendra o coliflor
200 g de peix
50 g de pa
Una peça de fruita

Per cuinar i amanar s'utilitzaran 6 cullerades soperes d'oli en tot el dia.

Es pot beure aigua amb o sense gas.

Si es vol, es pot prendre un got de vi per àpat o bé una cervesa en tot el dia.

POLÍTICA DE PRIVACITAT

Apa Laboratoris Clínicos (Analistas Profesionales Asociados, SLU) garanteix la seguretat de totes les dades de caràcter personal que consten en el seu fitxer de pacients.

El laboratori utilitza sistemes de seguretat SSL (Secure Socket Layer) que, a través de sistemes de certificats xifrats, permeten comprovar l'autenticitat del Site Apalaboratoris.com, des d'on es poden consultar les dades personals.

Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal

Degut a la vigència de la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal (15/1999 de 13 de desembre), informem que:

- Les dades personals i dels anàlisis seran recollits en el fitxer automatitzat del laboratori, que serà utilitzat per els nostres professionals sanitaris i administratius; només amb la finalitat de realitzar els anàlisis.
- El responsable del fitxer és Analistas Profesionales Asociados, SLU
- Per recollir l'informe dels resultats de l'anàlisi i en compliment de les lleis en vigor, sol·licitarem al pacient que ens mostri el seu resguard o bé el seu D.N.I. Si una altra persona ha de recollir-lo, el pacient l'ha d'autoritzar amb una fotocòpia del seu D.N.I. i la seva signatura, o bé presentant el resguard. La persona autoritzada haurà de mostrar el seu propi D.N.I.
- Si el pacient desitja exercir els seus drets d'accés, rectificació o cancel·lació, pot comunicar-ho a:

Analistas Profesionales Asociados, SLU
C/ Aribau, 212
08006 Barcelona
Fax: 932 412 707
Tel.: 932 412 282
www.apalaboratoris.com
apa@apalaboratoris.com

NOTES DE PREVENCIÓ

Protocol d'actuació post-exposició a fluids biològics

Després de la inoculació de sang o altres líquids biològics (semen, secrecions vaginals, líquid cefalorraquidi, sinovial, pleural, pericàrdic o amniòtic) de forma percutànea (punxada, tall, pell no intacta) o a través de mucoses (esquitxades en conjuntiva, etc.) es poden transmetre bàsicament 3 virus: VHB, VHC i VIH.

Definim:

Font: persona de qui procedeix el material biològic inoculat

Receptor: persona que rep la inoculació del material biològic

Primeres mesures:

- Deixar fluir lliurement la sang durant 2-3´ sota aigua corrent. Induir el sangrat si és necessari.
- Rentar la ferida amb aigua i sabó i després amb alcohol de 70º o bé amb povidona iodada al 10% (Betadine)
- En cas de contaminació a la mucosa, rentar amb aigua abundant o solució salina isotònica.

Actuació sobre la font (si és coneguda)

- Revisar la H.C.: antecedents, situació clínica i si hi ha estudis serològics (HbsAg, anti-VIH); **sempre cal informar al pacient - font.**
- Extracció de sang per a: anti-VIH, HbsAg, HbcAc i anti-VHC.

Actuació sobre el receptor:

- Extracció de sang per a: anti-VIH, HbsAg i anti-VHC.

Si el receptor està vacunat de hepatitis B i es desconeix la situació immunitària actual, es sol·licitarà a més Ac anti-HBs quantitatiu.

Si el receptor no està vacunat de la hepatitis B es sol·licitarà a més el anti-HBs (amb quantitatiu si és positiu), anti-HBc.

INDICACIONS D'IMMUNO I/O QUIMIOPROFILAXI I SEGUIMENT

1) Actuació respecte a VHB

Considerem vacunació correcta quan s'hagin administrat les 3 dosis (0-1m-6m).

Disposem de:

- Gammaglobulina específica contra VHB (GGHB)

Dosi: 0,06 ml / Kg (5ml)

Lloc: I.M. en nalga

- Vacuna hepatitis B (vacuna HB)

Dosi: Engerix B 1 amp (20 micrograms)

Lloc: I.M. en deltoïdes

1 a) Receptor NO VACUNAT, (ni hepatitis B previa)

- HbsAg recent de la Font negatiu: No GGHB ni vacuna HB.
- HbsAg de la Font positiu o desconegut.

. Anàlisi a la Font (HbsAg, VHC, VIH)

. Anàlisi al Receptor (transaminasas, VHC, VIH, HBc total, HbsAg i Hbs Ac
cuantitatiu si vacunat o hepatitis B previa)

. GGHB abans de 12h després de l'exposició i després de l'anàlisi.

. Vacuna HB (1ª dosi)

. Remetre a consulta de Medicina d'Empresa

1 b) Receptor SI VACUNAT (o amb hepatitis B previa)

Realitzar els mateixos anàlisis que en el cas anterior a la Font i al Receptor.

- Hi ha HbsAc recent > 10 U/L : No GGHB ni vacuna HB
- Desconeixem HbsAc : GGHB (no vacuna HB)

2) Actuació respecte a VHC

- No hi ha vacuna ni immunoglobulines efectives
- Sol·licitar serologies de VHC, VHB i VIH i remetre al metge d'empresa.

3) Actuació respecte a VIH

- En un servei de farmàcia es disposa dels fàrmacs antiretrovirals indicats com a quimioprofilaxi.
- Aquests fàrmacs s'administren depenent del risc de l'accident. Son més efectius si s'administren dins les 2-4 primeres hores de l'accident per tant, es recomana iniciar la profilaxi el més aviat possible, preferiblement dins les primeres 72 hores. En els casos de risc elevat es realitzarà profilaxi encara que hagin passat 2 setmanes de l'accident.
- Aconsellar no donar sang, utilitzar preservatiu i evitar embaràs durant els primers 6 mesos post-exposició.

Descripció dels fàrmacs indicats:

- Zidovudina (AZT):

Marca comercial: Zidovudina Combino-Pharma R, càpsules de 100 mg
Dosi adequada: 200 mg / 8h

- Lamivudina (3TC):

Marca comercial: Epivir R, comprimits de 150 mg
Dosi adequada: 150 mg / 12h

- Indinavir (IND)

Marca comercial: Crixivan R, càpsules de 400 mg
Dosi adequada: 800 mg / 8h (requereix ingesta de > 2L d'aigua / dia)

ACCIDENTS DE RISC ELEVAT

- Exposicions degudes a punxades o talls, sobretot amb sang arterial o venosa de Font VIH conegut.
- Exposició de la mucosa o pell no intacta a un gran volum de sang de la Font
- Exposició cutànea per contacte extens o perllongat amb sang de la Font

Actuació: iniciar profilaxi immediatament (millor abans de 2-4h)

AZT + 3TC + IND durant 4 setmanes

Control amb serologia VIH en 6s-3-6-12m

ACCIDENTS DE MENOR RISC

- Exposició cutànea o mucosa a sang a fluids que continguin sang visible o a fluids potencialment contagiosos (semen, secrecions vaginals, líquid cefalorraquidi, sinovial, pleural, peritoneal, pericàrdic o amniòtic) de la Font.

Actuació: iniciar profilaxi immediatament (millor abans de 2-4 h)

AZT + 3TC + IND* DURANT 4 SETMANES

(*) Indinavir es opcional en aquests casos de menor risc. Aporta una major protecció, però més efectes secundaris.

Control amb serologia VIH en 6s-3-6-12m

ALTRES EXPOSICIONS

- Exposició a altres fluids biològics (per exemple: orina, llàgrimes, saliva)

No profilaxi antiretroviral.

ACTUACIÓ MÈDICA

1) Informar al cap de personal i acudir al servei d'urgències de la mútua del treballador exposat.

2) El treballador accidentat serà remès a la consulta del metge d'empresa en menys de 7 dies, per a fer un seguiment.

3) En tots els casos d'accident laboral amb risc d'infecció per VIH, VHB VHC, l'accidentat/da, pot acceptar o bé pot rebutjar la profilaxi descrita.

Si l'accepta signarà el full de CONSENTIMENT INFORMAT, i en cas contrari signarà la NO ACCEPTACIÓ.

Alteració de la consciència d'un pacient

En fer una extracció de sang, hi ha alguns pacients que poden experimentar una sensació de debilitat, mareig i inestabilitat a la que pot seguir una breu pèrdua de consciència, la qual ha de evolucionar molt ràpidament.

En aquests casos, col·locarem el pacient en posició horitzontal amb les cames aixecades per damunt del tòrax per tal de millorar la circulació de sang cap al cervell. Quan això s'aconsegueix, el pacient recupera la consciència i la coloració de pell i mucoses.

Deixarem el pacient quiet encara uns minuts, abans d'aixecar-lo.

Si no es recupera en pocs minuts demanarem l'ajut d'un metge, controlarem les constants vitals i la glucèmia, mentre esperem la arribada d'assistència mèdica.

CIRCUIT DE RECLAMACIONS

Apa Laboratoris Clínic posa a disposició de tots els seus usuaris els mitjans adequats per a fer-nos arribar els suggeriments i/o reclamacions que puguin originar-se en la utilització del nostre servei.

A més dels fulls oficials de reclamació del Departament d'Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya, obligatori en tots els establiments, disposem de dos documents interns: fulls de control de no conformitats i enquesta de satisfacció de clients.

Aquests documents, que estan disponibles tant en el centre del carrer Aribau com en tots els nostres mòduls d'extracció, poden ser emplenats de forma anònima o bé, quan l'usuari ho sol·licita, ens pot deixar les seves dades per tal de rebre una resposta escrita per part de la direcció del laboratori.

FULLS D'INFORMACIÓ PER ALS PACIENTS

El Laboratori ha elaborat uns fulls d'instruccions per aquells casos en què per a la presa de mostra és necessària la col·laboració del pacient en el seu domicili.

El mòdul haurà de proporcionar aquestes instruccions per escrit als pacients quan sigui pertinent.

- Recollida d'orina per a cultiu
- Recollida d'orina de 24h
- Recollida de mostres de femtes
- Cintes de Graham

Hi ha proves per a la relització de les quals el laboratori necessita d'algunes dades que cal que el pacient doni per escrit.

- Síndrome de Down
- Anàlisi de semen (estudi fertilitat)
- Anàlisi de semen (cultiu)

També, en els casos en que un pacient vol fer-se una analítica i no porta la petició de cap metge, recomanem de fer-li omplir el full adjunt de "Petición de análisis clínicos", on autoritza a que se li facin les proves sol·licitades.

ORINES

Instruccions per la recollida d'orina per a urocultiu

El més adient és recollir la primera orina del mati. Cal tenir un recipient estèril. A les farmàcies venen aquests recipients i també les bosses autoadhesives per a recollir l'orina dels nadons (en aquest cas, compreu-ne més d'una).

Cal rentar-se molt bé els genitals externs amb un sabó que no porti cap antisèptic. La persona que hagi de manipular la bossa o el recipient estèril ha de rentar-se les mans.

Reculli la primera orina del matí en el recipient, llençant la primera i la darrera part de la micció. Porti la mostra d'orina immediatament al laboratori.

Nadons:

La correcta higiene dels genitals és de vital importància. No han de quedar restes de cremes o pomades. Cal eixugar bé la zona. La bossa presenta una zona autoadhesiva que s'ha de desenganxar amb molta cura, i en el centre hi ha una finestra que ha d'emmarcar els genitals. Degut a l'anatomia de la zona i al moviment constant del nadó és difícil col·locar la bossa. Cal tenir paciència, i ésser constants i pulcres.

Un cop col·locada la bossa, esperarem a que el nadó orini. Un punt important a tenir en compte, és que caldrà canviar la bossa cada hora per prevenir una possible contaminació. Rentarem de nou els genitals i posarem una bossa nova.

Aconsellem oferir aigua en abundància. Un cop obtinguda l'orina, retiri la bossa i no traspassi el seu contingut a un altre recipient. Tanqui la zona autoadhesiva sobre sí mateixa, doblegui-la, posi una pinça o un clip i porti-la immediatament al laboratori. Es pot recollir l'orina en qualsevol moment del dia. Totes les mostres que continguin alguna resta de deposicions (femtes), no serveixen.

No és aconsellable recollir una orina al vespre i portar-la al dia següent al laboratori. Si no hi ha cap més opció, cal posar la mostra a la nevera. El més correcte, és portar-la de seguida al laboratori.

Un cultiu pot trigar de 3 a 7 dies (ha de créixer, s'ha d'identificar el germen i s'ha de fer un antibiograma).

Instruccions per la recollida d'orina 24h

Material necessari:

Recipient de plàstic de boca ampla i tap de rosca que venen a les farmàcies. De vegades fa falta més d'un recipient.

Instruccions:

Al llevar-se al matí, llençar la primera orina, i des d'aquest moment recollir TOTA l'orina del dia incloent la primera orina del dia següent.

- És molt important que no es perdi gens d'orina, utilitzant si cal 2 recipients.
- Mentre dura la recollida de la mostra s'ha de guardar en un lloc fresc i fosc (nevera).

Un cop recollida la mostra, s'ha de portar de seguida al laboratori.

Instruccions per la recollida de mostres de femta

Material necessari:

Recipient de boca ampla i tancament hermètic, estèril.

Obtenció de la mostra:

- Posar una porció de la femta en el recipient.
- Seleccionar les zones que puguin tenir sang, mucositat o pus.
- La mostra no ha de contenir orina.

Transport:

Enviar-la ràpidament al laboratori. Si no la pot dur de seguida, mantenir refrigerada.

Observacions:

Hisops rectals: no és aconsellable el seu ús. Pot ser útil en neonats i persones molt debilitades. Introduir i rotar l'hisop, deixar 10-30" i retirar. Col·locar en mitjà de transport i enviar ràpidament al laboratori.

Per la determinació de paràsits:

Per descartar paràsits han de portar-se al laboratori TRES mostres consecutives de dies diferents.

Per la determinació de sang oculta en femta o prova de la bencidina:

- Els tres dies anteriors a la recollida de la femta, el pacient ha de seguir una dieta rica en fibres.
- Les dones no han de fer-se aquesta prova durant la menstruació o hemorroides sagnants.

Per la determinació de greixos en femta:

Recollir 3 mostres de femta de 3 deposicions diferents consecutives en tres pots estèrils (no omplir més de la meitat). Conservar congelades.

Cinta de Graham

- La nit anterior al dia de presa de mostra, rentar la zona ano-genital amb aigua i sabó.

- Al matí, sense rentar, i abans que hi hagi cap evacuació, realitzar la presa de mostra de la següent manera:

a) Cal tenir portaobjectes (dels de microscopia) i cinta adhesiva o "celo" transparent.

b) Aplicar una tira de "celo" transparent (per la part engomada) en els marges de l'anús i retirar-la de seguida.

c) Després, col·locar la tira de "celo" ben enganxada en el porta i portar-la al laboratori.

d) Si aquesta mostra surt negativa, el procés es repeteix fins a tres vegades.

CRIBATGE SÍNDROME DE DOWN I DEFECTES DEL TUB NEURAL

És molt important omplir el full per poder fer el càlcul correctament.
Depenent del que sol·liciti el metge,
es seleccionarà l'apartat del cribatge 1º o 2º trimestre

DADES DE LA PACIENT:

NOM I COGNOMS:.....

DATA DE NAIXEMENT:.....PES:.....

TELÈFON:.....DATA D'EXTRACCIÓ:.....

RAÇA: BLANCA NEGRA ASIÀTICA

FUMA: SI NO

NOMBRE D'EMBRIONS OBSERVATS:.....

DIABETES INSULINO DEPENDENTS: SI NO

DATA DE LA ÚLTIMA MENSTRUACIÓ:...../...../.....

DATA DE LA ÚLTIMA ECOGRAFIA:...../...../.....

SETMANES GESTACIONALS CORRESPONENTS A LA ÚLTIMA ECOGRAFIA:

CRL EN MM.:..... TN EN MM.:

CRIBATGE:

1er TRIMESTRE Presa de mostres per el laboratori entre les SETMANES 9 i 13.6.
Es determina el PAPPÀ i la BHCG lliure i es calcula el risc bioquímic doble.
Per calcular el risc combinat: bioquímic doble + ecogràfic, es necessita un CRL superior a 38
(aconsellable realitzar l'ecografia entre les 11 i les 13 setmanes).

2on TRIMESTRE (AFP, BHCG) SETMANES (14-17)

METGE SOL·LICITANT

ETIQUETA

INSTRUCCIONS PER L'ANÀLISI DE SEMEN: ESPERMIOGRAMA

- (*) 1 - Guardi abstinència sexual completa entre 2 i 3 dies abans de l'anàlisi. No han de passar més de 4 dies ja que es deteriora la qualitat de la mostra.
- 2 - El semen s'ha d'obtenir per masturbació. Utilitzi només el **recipient estèril de farmàcia. No es vàlid l'ús de preservatiu**. Recordi que la qualitat del semen depèn de la intensitat de l'orgasme, per tant, prengui's el temps necessari i si cal, modifiqui l'agenda d'activitats d'aquest dia.
- 3 - Reculli tot el semen de l'ejaculació. Tanqui bé el recipient de seguida.
- 4 - Ompli el qüestionari del final d'aquest full.
- (*) 5 - La mostra s'haurà d'entregar **abans de 2 hores des de la seva obtenció**.
- 6 - Durant el transport fins el laboratori és aconsellable portar el pot a prop del cos (en una butxaca interior) perquè la mostra es mantingui temperada.
- 7 - Entregui el formulari de petició de l'anàlisi i aquest full informatiu degudament omplert juntament amb el pot.

(*) Els punts marcats amb asterisc només són necessaris si es tracta d'un estudi de fertilitat, no en cas de control de vasectomia).

Respongui amb precisió les preguntes del següent qüestionari marcant els quadrats que corresponguin o escrivint les dades sol·licitades sobre les línies puntejades. Aquesta informació és important per interpretar els resultats de l'anàlisi.

Nom i Cognoms

Hora de l'ejaculació: Data:

Lloc: A casa A la consulta A d'altres:

¿Ha recollit tot el semen? Si No

Motiu de l'estudi:

- Control Vasectomia
- Estudi de Fertilitat Dies d'abstinència sexual (sense ejacular)
- Altres (indicar):

¿Ha patit alguna malaltia o ha experimentat febre elevada (més de 38° C) durant els últims 3 mesos? Si No

¿Ha pres algun medicament durant els últims 2 mesos? Si No

Observacions que desitja fer constar:

.....

ETIQUETA

INSTRUCCIONS PER L'ANÀLISI DE SEMEN: CONTROL POSTVASECTOMÍA I/O CULTIU DE SEMEN

- 1 - Obtenir el semen per masturbació.
Recordi que la qualitat del semen depèn de la intensitat de l'orgasme, per tant, prengui's el temps necessari, i si és precís, modifiqui l'agenda d'activitats d'aquell dia. Convé que l'excitació sexual sigui intensa.
- 2 - Utilitzar només el recipient estèril de farmàcia, no és vàlid l'ús de preservatius.
- 3 - Recollir tot el semen de l'ejaculació directament al recipient i tancar-lo bé de seguida.
- 4 - Lliuri el formulari de petició de l'anàlisi i aquesta mateixa fulla informativa degudament complimentada junt amb el pot.

Nom i Cognoms:

Hora de l' ejaculació: Data:

Lloc: A casa A la consulta A d'altres:

¿Ha recollit tot el semen? Si No

¿Ha patit alguna malaltia o ha experimentat febre elevada (més de 38° C) durant els últims 3 mesos? Si No

¿Ha pres algun medicament durant els últims 2 mesos? Si No

Observacions que desitja fer constar:

.....

ETIQUETA

Analistas Profesionales Asociados, SLU

Atenció Client: 932 412 282
atencio.client@apalaboratoris.com
www.apalaboratoris.com